

КРАСКА ВСТВ

Научно-
популярный
журнал

1-4'99

КРАЄЗНАВСТВО

Науково-популярний журнал

1-4 1999

Заснований 1927 року
Українським комітетом краєзнавства,
репресований у 1930 році.
Відроджений 1993 року з ініціативи
Всеукраїнської спілки краєзнавців

Головний редактор
Петро Тронько

Редакційна колегія
Олег Бажан
Лев Баженов
Іон Винокур
Валентина Врублевська
Юрій Данилюк
Анатолій Копилов
Петро Панченко
Віктор Прокопчук
Олександр Регіт

Віктор Савчук –
заступник головного
редактора

Анатолій Ситник –
перший заступник
головного редактора

Євген Скларенко
Ганна Швидько

Засновник:
Всеукраїнська спілка
краєзнавців.
Поштовий адреса:
252001, Київ-1,
вул. Грушевського, 4,
тел. 228-5305, 229-13-88.

1-4
1999

ЗМІСТЬ

Привітання Президента України Л. Д. Кучми учасникам ІХ Всеукраїнської наукової конференції	4
Звернення голови Хмельницької обласної адміністрації В. М. Лундишева	5
КРАСО УКРАЇНИ – ПОДІЛЛЯ!	
Бондаренко Г. Поняття "Поділля" в історичних часі та просторі	8
Винокур І., Петров М. Про час заснування Кам'янця-Подільського: дискусійний аспект	10
Завальнюк О. Іван Огієнко і створення Кам'янця-Подільського державного українського університету (До 80-річчя Кам'янця-Подільського університету)	24
Олійник С. Зазбручанський період Української Галицької Армії в історико-мемуарній літературі	30
Місінкевич Л. Національні сільські ради на Поділлі в 1920-1930-х рр. ХХ ст.	33
Бонь О. Внесок академіка Олекси Новицького в дослідження та збереження замку князів Острозьких у Старокостянтинові	39
Прокопчук В. Подоляни в співпраці з ВУАН	42
Дудник В. Відбудова міст Вінницької області, зруйнованих під час Другої світової війни	45
Блаховський Ю. Етнокультурне відродження на Хмельниччині	49
Логвиніна В. До створення на Хмельниччині обласної і районних книг з серії "Історія міст і сіл України"	52
Любінська Л. Національний природний парк "Подільські Товтри"	55
ПІДІ СЛАВИ КОЗАЧУБКОЇ ПОВІЖ ЖЕ ЗАБУДЕМ	
<i>(До 350-річчя Української національно-визвольної революції)</i>	
Баженов Л. Події української національно-визвольної революції 1648-1657 років на Поділлі та Південно-Східній Волині в історико-краєзнавчих дослідженнях другої половини ХХ століття	58
Степанков В. Боротьба мешканців Подільського воєводства проти відновлення польського панування в кінці 1648 - першій половині 1649 рр.	62
Мицук Ю. Кілька документів з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648-1658 рр. на Поділлі	69

<i>Михайліна П. Населення Брацлава у визвольній боротьбі українського народу в кінці XVI ст.</i>	74
<i>Кучерова О. Суспільно-політична роль української жінки в XVII столітті</i>	77
<i>Савчук О. Проблема козаччини у історико-краєзнавчому русі 60-х – 80-х рр. ХХ ст.</i>	78

ЛІТОГІС УКРАЇНСЬКОГО КРАЄЗНАВСТВА

<i>Тронько П. Деякі проблеми розвитку краснавчого руху в Україні</i>	81
<i>Верменич Я. Історико-краєзнавчі дослідження в діяльності південно-західного відділу російського географічного товариства (1873-1876 рр.)</i>	84
<i>Савчук В. Краєзнавство Поділля XIX-XX століття</i>	89
<i>Год Б., Лобурець В. Історико-краєзнавчі дослідження на Полтавщині в ХХ столітті</i>	95
<i>Теодорович А., Коцук В. Огляд історико-краєзнавчих досліджень 1920 -х рр. ....</i>	102
<i>Войтенко В. Краєзнавство Хмельниччини: пошуки і перспективи</i>	104
<i>Костриця М., Костриця М. Розвиток краснавства на Житомирщині в період становлення української державності (90-ті роки ХХ ст.)</i>	107
<i>Корж М. Основні напрями роботи клубу "Краєзнавець"</i>	111

КРАЄЗНАВСТВО В ОСОБАХ

<i>Денисенко О. Григорій Павлуцький та його внесок у пам'яткоохоронну справу ....</i>	115
<i>Гаврищук А. Жива енциклопедія краєзнавства (До 85-річчя від дня народження Тамари Сис)</i>	118
<i>Магера М. Краєзнавець і педагог</i>	121

АКТУАЛЬНІСТЬ АРХІВІВ

<i>Нікітенко М. Перші християнські святині Києва: біля витоків національного державотворення</i>	124
<i>Маньковська Р. З історії музеїної справи України: принципи експозиційного показу музеїних збірок в 20-ті рр. ХХ ст.</i>	128
<i>Нікітін В., Шитюк М. Репресовані краснавці Миколаївщини</i>	134
<i>Бажан О. Роль національно-культурних осередків шістдесятників у збереженні історичної та культурної спадщини українського народу в 60-х роках ХХ ст.</i>	139
<i>Шевчук Ж. Становлення громадського руху за збереження рідної мови у 60^х-80^х ХХ ст.</i>	142

ІСТОРИЧНУУ УЧИПЕЛЬДІ ІСТОРІЇ

<i>Рибак І. В роки застою, перебудови, незалежності</i>	147
---	-----

З КРАЄЗНАВЧОЇ ПОШТИ

<i>Усі права застережені.</i>	
<i>Передруки дозволені тільки за згодою редакції.</i>	
<i>Редакція не завжди поділяє думку авторів.</i>	
<i>Журнал зареєстровано 6. 12. 1995.</i>	
<i>Свідоцтво про реєстрацію КВ № 1722.</i>	
<i>Баюк М. Подільський журнал "Освіта" у добу української революції</i>	152
<i>Жезицький В. Формування однопартайності в Україні у 20-х рр. ХХ ст. (на прикладі Поділля)</i>	154
<i>Петренко В. Подільське селянство у 1921 році</i>	155
<i>Кротік Н. Єврейська національна освіта на Поділлі у 20^х-30^х рр. ХХ ст.</i>	157
<i>Гальчак С. Поряд з Нарбутом...</i>	160

ЖИЖКОВА ПОЛІЦЯ

<i>Ситник А. Творчий доробок краснавців України (коротка бібліографія 1997-1999 рр.)</i>	163
<i>Панченко П. Зіньків в історії Поділля</i>	166
<i>Котоній О. Захисти кандидатських дисертацій з історичного краєзнавства</i>	167